

El gel de l'Annapurna

Text i fotos: **Toni Salas**

Fer la volta als Annapurnes potser ja no sigui avui dia una gran aventura, però són setze jornades intensives de caminada. Sembla que tot pot estar preparat i que no hi haurà lloc per a les sorpreses.

Dones i nens nepalesos camí de Bahundanda, i a baix, el mercat de Begishahar.

En aquest trekking es dorm i es menja en les cases de camp de les poblacions per on es passa, es va a un ritme que permet d'aclimatar-se prou, es troben elements de confort raonables. Però cal pensar que tot pot anar-se'n en orris si la natura ho vol. Un simple canvi de temps a partir de quatre mil metres pot fer que la caminada per als excursionistes, encara que estiguin suficientment preparats, es torni un territori ple de dificultats on la natura mana.

De l'home atrafegat a l'home natural

Tots hem de passar per Kàtmandu, i des d'allà fer el trasllat al punt d'inici del trekking. Kàtmandu, ciutat mítica, paradís dels hippies a la dècada de 1970, ja no és avui res del que va ser. Els temples i palaus que anys enrere es podien contemplar en solitud, ara estan assetjats pels fums dels cotxes, les motos, els crits dels venedors que et persegueixen sense pietat, els pagesos que escampen les seves mercaderies allà on volen i poden... i els temples, pobres temples, sobreviuen bruts i malmesos sense una petita restauració, tot i les 250 rupies que l'esforçat turista ha de pagar si vol entrar al recinte.

Kàtmandu és, doncs, un desgavell, tot i que encara és por trobar una mica d'autenticitat en els carrers, aliens als visitants, sempre que no conduïxin cap al barri de Thamel, un magatzem de turistes. El vertader interès en la vall de Kàtmandu el tenen Patan i Bagdahon. Són dos petits museus vivents on es pot contemplar l'art newari, i fins i tot parlar i somriure amb la gent, com en els vells temps. Un autobús tronat ens portarà en set hores fins a Besishahar, la població on començarem aquesta caminada circular en la qual rodejarem el massís dels Annapurna. Tot i la seva proximitat amb Kàtmandu, l'ambient és un altre. Es pot gaudir del passeig, entaular conversa amb els venedors de fruites o de tints que s'estableixen als costats del llarg carrer que en realitat és el poble.

Sortirem en direcció a Bahundanda, primera etapa del trekking. Abans, per vergonya nostra, hauré contractat el grup de portadors que traslladaran a la seva esquena les nostres pertinences menys necessàries, i el *shirgar*, que ens acompanyarà i farà de guia. Ens trobem amb un clima tropical, força vegetació i el riu Margyandi que ens acompanyarà en gran part del recorregut. A la fi del dia, abans d'arribar a la nostra destinació, ens desviarem fins a Lampata, una població per on no solen passar els grups de trekking que fan aquesta ruta. Bougainville, el viatger il·lustrat que compartia conviccions amb Rousseau, en arribar a Tahití fa dos cents cinquanta anys va elaborar la tesi de l'home natural, i va contraposar aquest home a l'artificial i contaminat per la societat: nosaltres.

Els habitants de Lampata pertanyen a l'ètnia gurung, que també tenen aquest regust d'home natural, però en ple segle XXI. Són gent amable, pacífica, xerraire, que no parla anglès, però amb la que t'entens per signes. Amb el bestiar campant per la població, els conreus d'arròs i llenties i els magat-

zems de panotxes de blat de moro. Afables, però no deixats. Hi ha una escola i els nens hi assisteixen.

La segona etapa de Bahundanda a Tal continuarà tenint la bellesa d'allò no trepitjat, el riu potent, les cascades que bramen enfurides, i a l'altre cantó de la muntanya els primers vestigis d'una carretera que portarà a Manang (3.500 m), sens dubte una millora pel confort dels seus habitants, també una ferida en la virginitat d'aquest món encantat.

Maoistes i budistes

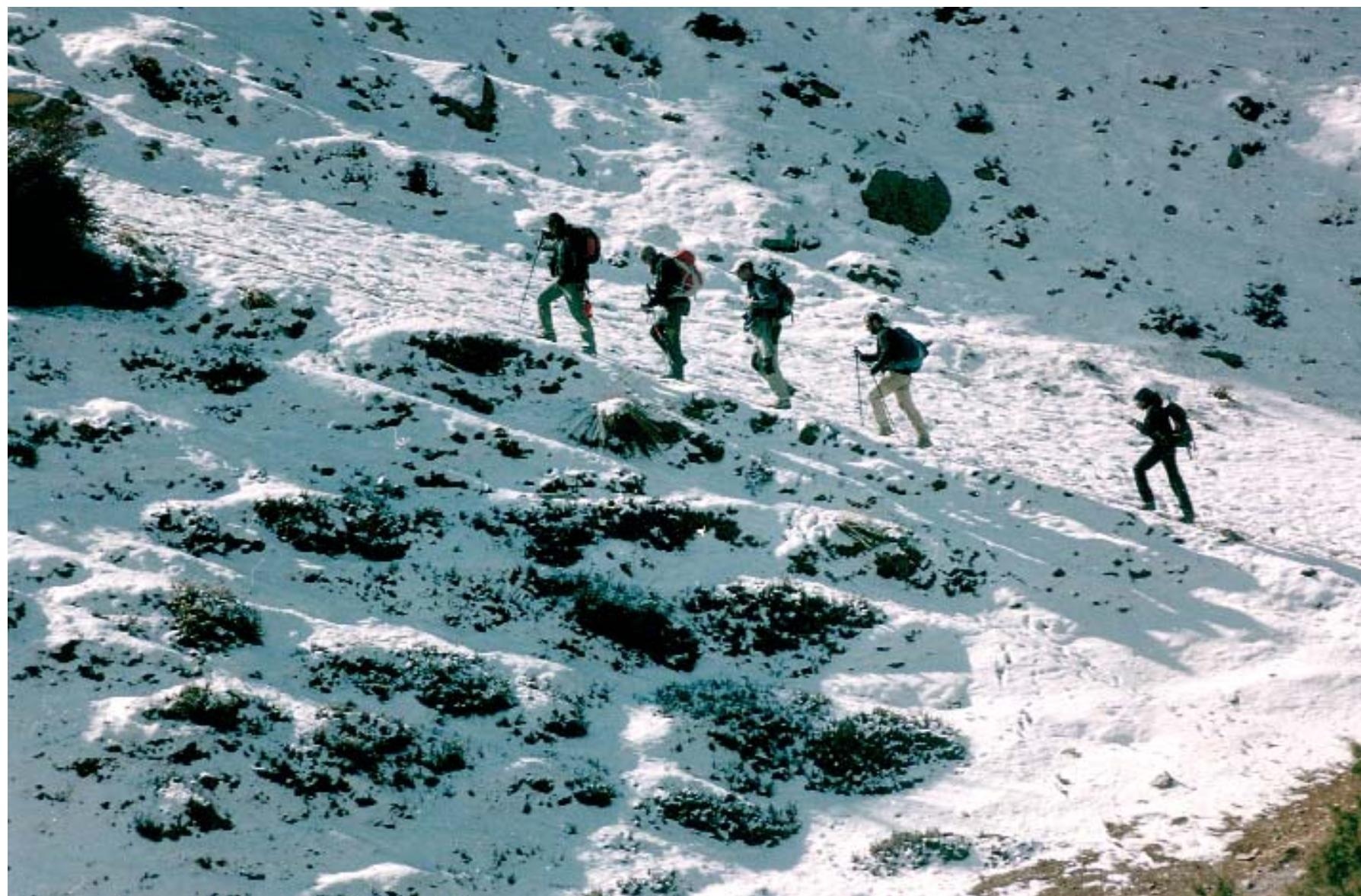
Mes no hi ha viatge sense sorpresa. Quan ja el dia declina i no falta ni mitja hora per arribar al destí, algú interromp el camí, una senzilla taula, tres cadires i dos banderes amb la falç i el martell. Són els maoistes, la guerrilla, disposada a fer-nos pagar l'impost revolucionari¹. Els intents de regateig i de rebaix són estèrils, i hauré que pagar 1.300 rupies per persona, uns 12 euros perquè ens obrin el pas, perquè ens obrin les portes de la muntanya. En el modest anglès de les parts, el fet d'argumentar que el partit dels maoistes està ja reconegut i fent política a Kàtmandu no servirà de gaire, aquests nois volen

estar a missa i repicant, i nosaltres hem estat, avui, escollits per donar suport a una causa justa. Contra la tirania monàrquica i el règim feudal, ens diuen.

No serà la última aportació econòmica que farem en aquest camí. Els maoistes són força curosos i ens donen un tiquet on consta la nostra aportació econòmica, és a dir, ja hem col·laborat amb la causa, i suposadament ja no ho hauré de tornar a fer. El que no sabem és que el Nepal és també un estat de les autonomies. Allò que és vàlid en aquesta regió deixarà de ser-ho més endavant, i hi caldrà tornar a rascar-se la butxaca, tot i que d'una forma més moderada. Hi haurà altres dispendis econòmics en aquest viatge, i altres causes justes en què col·laborar. El budisme serà la causa principal. En aquests casos no hi haurà cap coacció, si de cas una mala mirada del monjo de torn en el cas que t'én vagis del seu monestir sense aportar cap almoïna. Els monestirs budistes són una de les atraccions d'aquesta ruta. A Tal, començarem a trobar molt mestissatge, gran quantitat de tibetans i a poc a poc l'hinduisme, que és la religió majoritària de la població nepalesa, que en aquests indrets serà substituïda pel budisme.

Molinets i papers d'oració, petits *chortens*, grans *stuppes* i monestirs, sempre en llocs tan remots com idíl·lics. Nosaltres visitarem la *gonba* de Diki Choling a Bagarchhap. Té tot el que se li pot demanar a una *gonba*, muntanyes al voltant, divertides pintures d'éssers monstruosos i diables budistes, llibres de mantres, un petit pati per prendre el sol i dos monjos amb autèntiques túniques color safrà, posats com a extres, sens dubte per Spielberg, en una nova pel·lícula sobre Shangri La.

Però potser el moment més màgic relacionat amb el context religiós l'aconseguiem quan estem de baixada. Estem en un poble petit, bonic i acollidor, es diu Marpha i visitem la *gonba*, ja quan els últims raigs del sol es ponen sobre el Tingiri, a més de set mil metres. Ens acompanya un noi de dotze anys, que en porta sis en el monestir, i algun dia serà monjo. Per a les famílies és un privilegi que un nen entri en el monestir. Ja té la vida assegurada, i no haurà de treballar durament en el camp. Cadascuna de les nostres preguntes és contestada amb un somriure, però també amb laconisme. ¿Per què ets aquí?, però no hi ha resposta. La vida l'ha dut cap

El monestir budista o *gonba* té tot el que se li pot demanar: muntanyes al voltant, pintures d'éssers monstruosos, llibres mantres i un petit pati per prendre el sol

Aquest trekking es fa a un ritme tranquil, i l'esforç és apte per a tots els públics, sempre que s'adaptin bé a l'alçada

¹ Aquest viatge data del 2007. Avui dia els antics guerrillers han guanyat les eleccions i han foragitat la monarquia corrupta, i ara formen part del govern. La pràctica de l'impost revolucionari s'ha acabat.

El Dhaulāghiri.

Els Annapurnes II-III i IV són també gegants de pedra, i quan la vista se't clava al damunt de la seva solemnitat, alguna cosa canvia dins teu

Poc abans d'arribar a Kalopani, creuem un pont i apareix, majestuós, davant nostre, l'Annapurna, (8.091 m), l'autèntic, no els altres

aquí, així ha estat i així serà. Abans d'anar-nos-en, un grup de joves monjos entra en el monestir, resa i canta, les seves lletanies en un ambient de recolliment. Toquen els seus instruments, i la veu n'és un de més, potser no sàpiguen per què són allà, però l'escena s'omple de silenci, serenitat i misticisme.

Les muntanyes que vaig estimar

Quan es parla de fer la volta als Annapurnes es fa amb un criteri, perquè si bé l'Annapurna I (8.091 m) és el més alt i el primer vuitmil conquerit per Maurice Herzog l'any 1950, els cims amb el nom d'Annapurna són diversos, i tots amb més de 7.000 m. Són impressionants i estan numerats. Els Annapurnes II-III i IV són també gegants de pedra, i quan la vista se't clava al damunt de la seva solemnitat, alguna cosa canvia dins teu. Arribar fins a Manang, una població a 3.500 m, on hi fa força fred i on les vistes són una meravella, no ha costat gaire. Etapes de cinc o sis hores, desnivells de cinc-cents a set-cents metres, i amb un confort i una comoditat raonables. Menús a base de pasta, lleties, arròs, pizza... i més amunt, fins i tot carn de iac, dura però saborosa. Cases de camp amb dutxes d'aigua calenta i lavabos precaris.

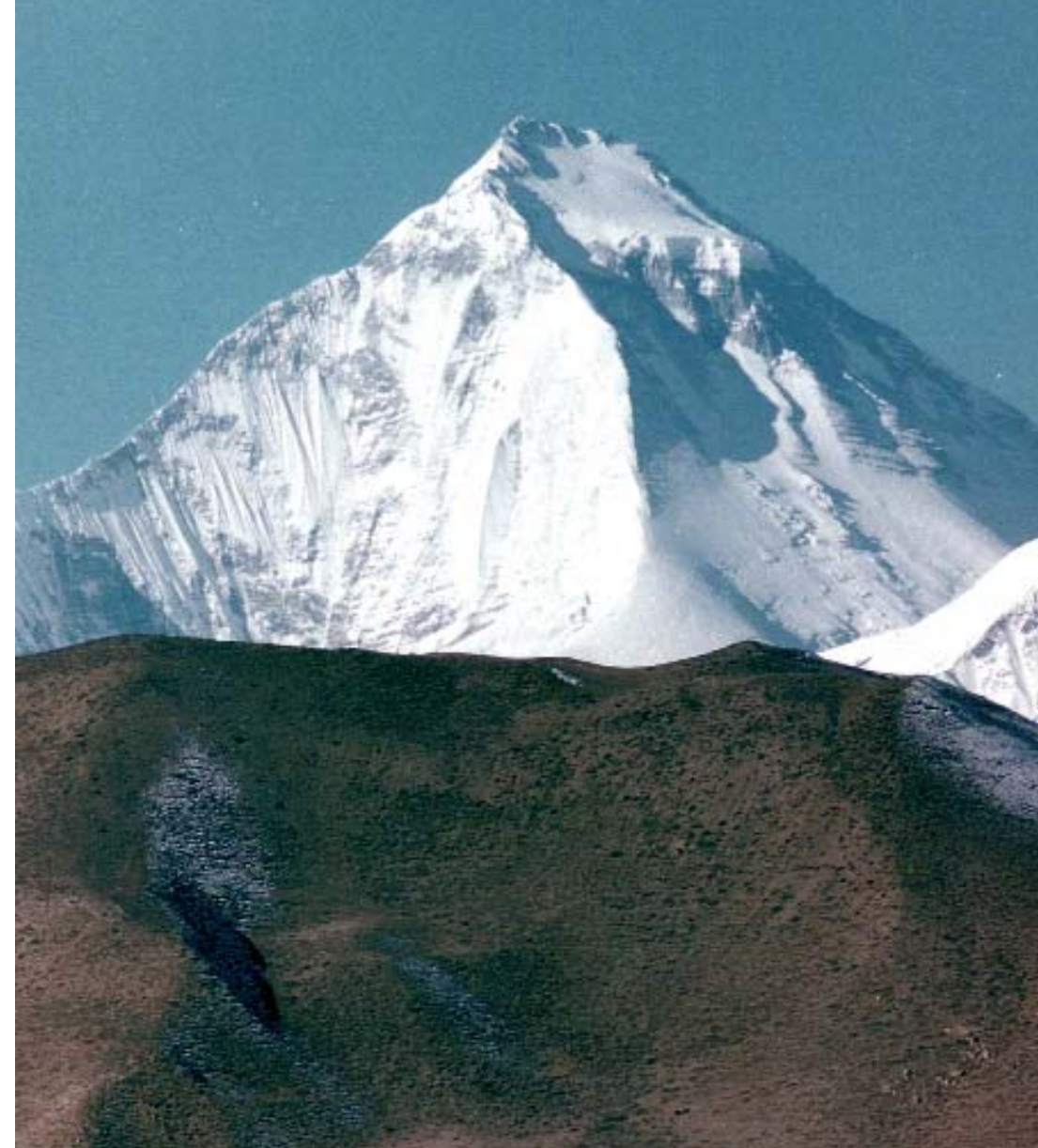
A partir d'aquí el món s'acaba. Desapareixen les poblacions que són substituïdes per assentaments. Les caravanes d'ases queden en res, i sols veus pasturar ramats de iacs en el fred i la solitud, on el món de pedra ho inunda tot. En tres dies arribarem al pas de Thorong La, l'altura més gran que trepitjarem (5.416 m), i si el mal d'altura no ha fet estralls, és un indret necessari per poder donar la volta i arribar de nou al món civilitzat, diuen. Des d'uns parell de cases de camp perdudes en la immensitat en un lloc anomenat Thorong Phedi pujarem els mil metres de desnivell que ens separen de la collada.

Sortirem a les tres de la matinada, i un seguit de llumenetes ens acompanyarà fins a l'alba. Després s'inicia un vertiginós descens que ens porta a Muktinah, a 3.700 m abans que el sol declini.

Un passeig pel Mustang

A Muktinah hi ha la Sakya Gonba. És després de Bodnath, a Kàtmandu, el lloc de peregrinació més sagrat del Nepal pels budistes. Tant hi pots trobar temples budistes com temples hinduïstes. És recomanable passejar al voltant de les cent vuit fonts sagra-des budistes i mullar-se el cap en cadascuna. Si ho feu així tots els vostres pecats desapareixeran per sempre. Si el teu nivell de maldat és realment indicible, encara pots visitar un santuari hinduïsta on es troba la flama de Bhrama i al seu costat un afixable Buda.

Partim cap a Kagbeni, i ho farem trepitjant el mític regne de Mustang, en una ruta poc concorreguda pels senderistes, i oberta fa dos anys. El paisatge canvia radicalment, es torna àrid i polsegós; però les muntanyes de neus eternes ens envolten. Parem a Jhong, on hi ha cases de fang, ruïnes d'un castell, l'obligada *gonba* i nens encuriosits. Una nena d'uns deu anys porta el germanet, molt petit, a l'esquena. Penso que el seu futur és portar en menys de deu anys a coll al seu fill, i passar una vida plena de pobresa, mancances i tradició. Continuem per un camí ple de fòssils, closques, petxines i mol·luscs de pedra, evidència que fa milions d'anys aquí hi fluïa un mar. Quan no hi ha rastre de població, i portem hores i hores caminant, apareix a la dreta una canal, dreta i pedregosa a la fi d'aquesta, i pel forat que ens ha engolit apareix Kagbeni. Els animals: ases, cabres i bous, circulen lliurement pel carrer; les dones reñen la roba a la sèquia; les cases són de fang i palla, però, amb tot, hi ha Internet.

El llarg camí cap l'adéu

Anem a poc a poc cap al destí, però cada dia sorgeixen noves emocions. Poc abans d'arribar a Kalopani, creuem un pont i apareix, majestuós, davant nostre, l'Annapurna, (8.091 m), l'autèntic, no els altres. Des de la terrassa de la casa de camp veurem com l'última resplendor del sol toca sobre la seva muralla. Al dia següent arribem a Tatopani i, evidentment, hi ha l'oportunitat de banyar-se a les piscines termals, un premi a l'esforç del dia. I encara, abans d'acabar, l'últim coratge. Pujarem de Tatopani a Ghorepani, 2.000 m

de desnivell per veure sortir el sol a Poon Hill, un idíl·lic turó amb vistes. ¡I quines vistes! L'Annapurna i el Machupachare al davant nostre, a la nostra esquerra el Dhaulāghiri i el Tukuhe, vaixells de pedra i neu immensos que ens fan sentir com podem ser de petits. Tot el que s'ha pujat s'haurà de baixar fins arribar a Birethandi, en el camí bous llauradors, els camps de lleties i arròs, les dones assecant el blat i la munió de gent que et saluda com si et conegués de tota la vida. Després, ja el llarg viatge a Pockhara i de nou a Kàtmandu. Les rutes per la vida no s'acaben mai.

Tour dels Annapurnes

24 dies de trekking ascendint per la vall de Margsyandi fins al coll de Thorong (5.415 m), i descendint pel canyó de Kali Gandaki, amb vistes sobre els massisos dels Annapurnes i de Dhaulāghiri

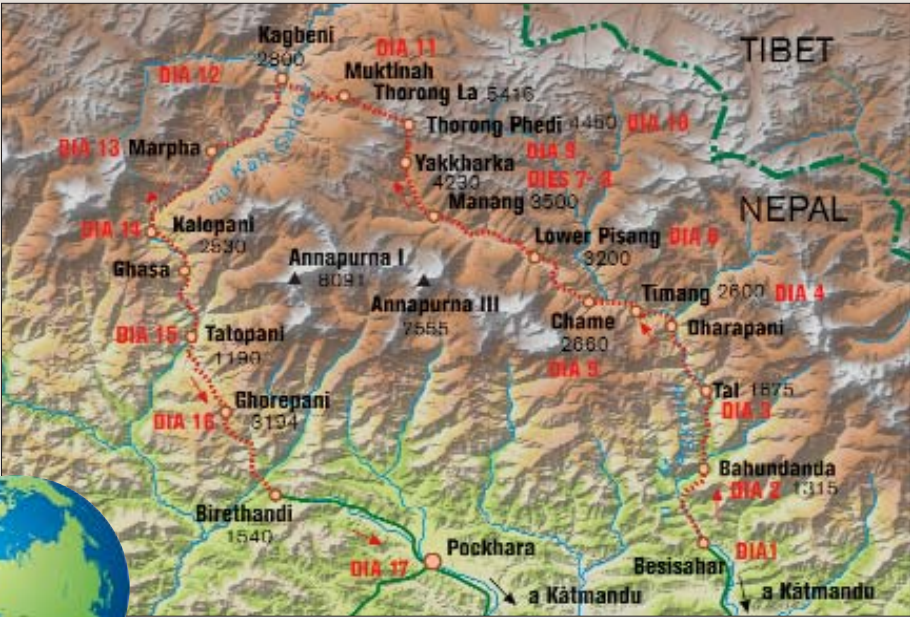
Sortides des d'octubre a abril, mínim 2 persones. Sol·liciteu el vostre catàleg

visites trekking & aventura

Gran Via 523
08011 Barcelona
tel. 934 543 702
bcn@trekkingyaventura.com
www.trekkingyaventura.com

La volta als Annapurnes. Diari

L'Annapurna i el Machupachare al davant nostre, a la nostra esquerra el Dhaulāgiri i el Tuku che, vaixells de pedra i neu immensos que ens fan sentir com podem ser de petits.

DIA 1: Kàtmandu-Besishahar

Autobús al punt de sortida del trekking. Sis hores de camí. Primers contactes amb les poblacions autòctones, mercats, nens uniformats cap al col·legi, camps d'arròs i blat, escenes que ja no ens abandonaren al llarg del recorregut. Parada en Baktapani. Visita de Besishahar. Un llarg carrer ple de botigues bigarrades, sabaters, cosidors, barbers, vida i animació.

DIA 2

Passem tres espectaculars ponts per sobre el riu Margsyandi. Paisatge verd i humit. Arribem a Khudi. Una mica més enllà baixem a contemplar un petit temple hindú amb interessants relleus de Shiva. Passat Bulbhule, espectacular cascada. Dinar a Ngami. Continuem per aquesta tradicional ruta comercial que connecta amb el Tibet. Ens desviem del camí principal per anar a Lampata, poble

fora del circuit del trekking. Com que no hi van viatgers ni turistes, total autenticitat, gent molt amable, curiositat mútua. Gent de l'ètnia guring. Tenen recollides les panotxes de blat de moro, en els estables guarden bous, cabres i bestiar divers. Arribada a Bahundanda (1.315 m). Des del Top Mountain View, la nostra casa de camp, primera visió de grans pics nevats de 6.000 m.

DIA 3

Continua el clima i la vegetació tropicals. Tenim com a costum parar cada dues o tres hores en algun poblet perquè ens preparin un te i puguem menjar galetes. Enfront del camí hi ha obrers treballant en una propera carretera, que portarà a Manang, a les portes de l'Annapurna. Llavors aquest camí deixarà de ser el que ara és. Passem per Jangat. Dinem a prop de Chamje en una cascada que brama sorollosa. Avui a la tarda és el dia que trobem als maoistes. També les primeres pedres i banderes d'oració budistes. Arribem a Tal (1.675 m).

DIA 4

Ha nevats a la nit i totes les muntanyes estan enfarinades. Passem per Dharapani i arribem a Bagarchap, on visitem la *gonba* de Diki Choling. Ens atenen dos monjos que ens mostren els llibres de mantres i les divertides pintures de monstres budistes. Aquests monjos no són seguidors del dalai-lama i es

poden casar. Dinem a Danakyu i continuem després en forta pujada final fins a Timang (2.600 m). Mirador sobre el Manaslu. Contemplació del cim a la posta del sol.

DIA 5

Bosc de cedres i avets. Arribem a Than-chok un altre mirador del Manaslu. Avui l'etapa és més curta i ens permet dinar en el lloc de destí, Chame (2.660 m). Com que és dissabte, dia festiu, la gent fa apostes al carrer amb jocs de daus, grups de nepalesos toquen música i canten. Enfront nostre, la serralada de Lamjung Himal, amb 6.932 m, el cim principal ens contempla.

DIA 6

Entrem en la vall de Manang i tenim les primeres vistes de l'Annapurna II (7.937 m), després d'un bosc d'avets arribem a Lower Pisang (3.200 m). A la tarda pugem a Upper Pisang, un curt recorregut de mitja hora per admirar la *gonba* que presideix el poble. L'Annapurna IV, impressionant, està com qui diu a tocar, i ens obsequia amb un potent allau en les seves faldes.

DIA 7

Avui és una de les etapes reines. Durant tot el recorregut tindrem a la nostra esquerra tot el massís de l'Annapurna. Darrere nostre es mostra el Pisang Peak. Lenta, però considerable ascensió fins a Ghyaru. Més enllà l'Annapurna III (8.755 m), el Gangapurna Himal (7.454 m), i tancant la vall el Tilicho Peak (7.136 m). La propera parada és Ngwal un poble molt típic en el qual visitem la seva *gonba*. En una hora i mitja arribem a Braga on dinem. En lloc de fer la migdiada pugem a la part alta del poble amb dos Gompes i superbes vistes. Arribem a Manang (3.500 m).

DIA 8

Dia d'aclimatació. Passant el petit llac de Manang iniciarem una ascensió pels estreps de l'Annapuna III i arribarem a 4.200 m. Important capa de neu i gel a sota. Vista de la carena del Chulu. En direcció nord apareixen el Khatung Kang (6.484 m) i el Shikang (6.032 m).

DIA 9

Deixem enrere el nen, d'uns 7 anys, que ens ha estat servint l'esmorzar. Deixem enrere el gos que ens ha seguit durant tota l'etapa del dia anterior. Primera parada a Gunsang. Aparició impactant del Cholu Est (6.485 m). Arribem a Yakkharka i traspassem la frontera dels 4.000 m. Avancem per un erm rodejat de muntanyes i ple de iacs pasturant. Arribem a Leder (4.230 m). A la tarda fem una

excursió per aclimatar-nos. Anem a 4.550 m. Endivinem ja el pas del Thorong La.

DIA 10

Jornada curta i necessària per seguir aclimatant-nos. Arribem a Thorong Pedi (4.450 m), l'últim campament abans de passar el Thorong La. En front nostre el Purkhung (6.120 m) i el Putrun Himal (6.466 m). Una munió de muntanyencs aprofiten aquestes instal·lacions, perquè tothom conflueix aquí per passar a l'altra banda. Això sembla la Rambla. A les 8 del vespre ja anem cap a la piltra.

DIA 11

A les 3 de la matinada toca el despertador. A les 4 sortim cap el nostre objectiu, el Thorong La (5.416 m). Primera part de l'etapa fins al refugi del camp base. A 5.000 m hi ha una casa de te per reparar forces. A les 3/4 de 8 del matí arribo a la collada. Després de recuperar forces baixem cap a Muktinah. Descens amb trossos gelats i amb inevitables culades. Ja hem canviat de vesant. Ara veiem el Tuku che Peak (6.500 m i, ja a prop de Muktinah, apareix majestuós el Dhaulāgiri. A la tarda visitem la Sakya *gonba*, un centre religiós compartit per hinduistes i budistes amb diversos temples i 108 fonts. Campanes, papers d'oracions, Vishnu i Laksmih ens vigilen, i la flama de Brahma crema, i mai no s'apaga.

DIA 12

Anem cap a Chyonkhar, i més tard arribem a Jhong. És un poble amb molta personalitat. Aquesta part de la ruta sols s'ha obert a turistes, viatgers i caminants fa dos anys. Cases de fang, un castell i una *gonba*. Des de la terrassa del temple vista espectacular. Han desaparegut ja els trets nepalesos. Aquí tothom és tibetà. Entrem en el regne de Mustang. Aridesa i rocam, camps conreats de llenties, extenses planúries desèrtiques, fòssils de mol·luscs. Això fa uns pocs milions d'anys va ser un mar. Una canal ens porta en forta baixada fins a Kagbeni (2.800 m). Poble medieval, iacs i cabres pels carrers, però cartells d'Internet.

DIA 13

De bon matí vista al monestir de Kagbeni, el Kag Thupten Shampel Ling *gonba*, des de la terrassa, el Tingiri pic als nassos. Sortim en direcció a Eklebathi. A la nostra dreta ens acompanyarà el Dhaulāgiri durant una gran part del dia. Primers símptomes de civilització, pistes pedregoses i una moto que ens avança. Arribem a Jomson, un dels pobles importants del recorregut. Seguim sempre la vora

de riu Kali Gandaki. Arribem a Marpha. A la tarda visita de Samteling, la *gonba* de Marpha.

DIA 14

Estem en territori de l'ètnia thakali. Arribem a Larjung, un poble amb cases blanques, amb la llenya guardada als terrats. Finalment, creuem un pont i per fi apareix l'Annapurna I (8.091 m), al seu costat el Baraha Shikhar (7.647 m) i l'Annapurna Sud (7.220 m). Arribem a Kalopani (2.530 m), el nostre destí d'avui. Des de la terrassa posta de sol sobre l'Annapurna.

DIA 15

S'han acabat els senders substituïts per pistes polsegoses. La sortida del sol il·lumina el Tuku che a les nostres espatlles. Arribem a Ghasa. El paisatge comença a canviar de nou i apareix el verd, plàtans, conreus de cols, herbes oloroses... Picnic a Rupse Chhahara, al costat d'una gran cascada. Continuem fins a Tatopani (1.190 m), que responent al seu nom té un conjunt de cinc piscines termals d'aigua calenta, bany i relax.

DIA 16

Altra vegada de pujada. Ara per arribar a Ghorepani (3.194 m) i contemplar la sortida del sol sobre les muntanyes el dia següent. Són dos mil metres de desnivell que fem xinoxano. La verdor dels mil metres és va apagant gradualment i tot es torna més salvatge. Passem per Ghara, Sikha, Phalante i Chitre. Ghorepani ha canviat les seves teulades autòctones per altres d'uralita, i ha crescut desmesuradament en cases de camp per a turistes que venen de Pokhara en poc temps.

DIA 17

A 1/4 de 5 de la matinada ens aixequem per anar a Poon Hill (3.210 m). 40 minuts de caminada per agafar posicions. A l'esquerra el Dhaulāgiri i el Tuku che. Enfront la cara sud de l'Annapurna, a la dreta el Machupachare. Esplèndid sens dubte però hi ha tanta gent... Baixem ja en caiguda lliure fins a Birethanti. Passem per selves de rododendres i per gran nombre de poblacions. A Birethanti un autobús en portarà fins a Pokhara. És la fi del trekking.

El que cal saber sobre el trekking dels Annapurnes

- La majoria de les etapes representen caminar entre sis i vuit hores. Això vol dir aixecar-se molt aviat, dinar pel camí i arribar a destí abans que es faci fosc. Sempre suaument, amb parades per prendre te, per fer fotos i per badar, en un ritme tranquil i esforç adequat per a tothom, sempre que que hom s'aclimati bé a l'alçada.
- Les cases de camp en tots els pobles del camí, habitacions de dos o de quatre, aigua per dutxar-se, fins i tot calenta, a excepció d'un parell.
- Dinar de pícnic. Sopar en cases de camp. Bo i relativament variat. Pasta, arròs, verdures, pizza, iac, fruita a escollir. En les cases de camp hi ha carta.
- Trekking totalment recomanable per a tothom a qui li agradi la muntanya.